

Nr. 652/ 7.V.2014

A P R O B
MINISTRU,
Remus PRICOPIE

AVIZ FAVORABIL,
SUBSECRETAR DE STAT,
Liliana PREOTEASA

SET DE CRITERII
specifice cultelor care vor fi incluse în procedura de evaluare
a manualelor de RELIGIE

În baza prevederilor cuprinse în Fișa-Tip de evaluare a calității proiectelor de manuale școlare prevăzută în Anexa nr. 3 la *Ordinul MEN nr. 5559/2013 privind regimul manualelor școlare în învățământul preuniversitar* au fost elaborate de către reprezentanții cultelor următoarele precizări referitoare la criteriile de evaluare a manualelor de Religie care vor fi elaborate pentru următoarele culte:

- Cultul adventist
- Cultul baptist
- Cultul evanghelic
- Cultul greco-catolic
- Cultul ortodox
- Cultul ortodox ucrainean
- Cultul penticostal
- Cultul romano-catolic de limbă română
- Cultul romano-catolic de limbă maghiară
- Cultul reformat
- Cultul unitarian

Autorii vor ține cont de aceste criterii în procesul de redactare a manualelor de Religie.

CRITERIUL I: Corectitudinea conținutului științific

1. Conformitatea informației și a valorilor adiacente prin raportare la învățătura și la spiritualitatea Bisericii.
2. Corespondența dintre elementele de conținut oferite prin text/imagini/elemente multimedia, în forma cea mai relevantă pentru domeniul teologic și în concordanță cu programa școlară.
3. Relevanța conținuturilor învățării în raport cu experiența de viață a copiilor.
4. Corelativitatea temelor și a itemilor de evaluare/autoevaluare, prin raportare la elementele de conținut incluse în manual.

CRITERIUL II: Abordarea didactică a conținutului învățării

1. Coerența logică a prezentării conținutului disciplinei:
 - respectarea logicii interne a disciplinei;
 - includerea de explicații detaliate și relevante;
 - evidențierea relațiilor de cauzalitate și de continuitate dintre diferite evenimente istorice și religioase;
 - argumentarea și explicarea, clară și elocventă a conținutului disciplinei corelate cu particularitățile de vârstă ale elevilor;
 - explicarea simbolurilor religioase utilizate etc.
2. Adecvarea activităților practice și a exemplelor la formarea/dezvoltarea competențelor din programa școlară, respectiv activități practice, formulate simplu și explicit, variate, care:
 - să promoveze interactivitatea și învățarea colaborativă;
 - să valorifice experiențele religioase ale copilului din familie și biserică;
 - să genereze și să susțină formarea de atitudini și valori;
 - să valorifice cunoștințe asimilate la alte discipline de studiu;
 - să stimuleze o abordare holistică integrativă asupra lumii.
3. Adecvarea prezentării conținutului științific și a mesajului elementelor multimedia la nivelul de vârstă/de dezvoltare a elevilor și la specificul disciplinei.

CRITERIUL III: Organizarea conținutului proiectului de manual școlar în vederea formării/dezvoltării de competențe în conformitate cu programa școlară

1. Structurarea conținutului proiectului de manual școlar pentru eficientizarea învățării, prin:
 - corespondența logică directă dintre text, imagine și aplicații multimedia;
 - utilizarea unor organizatori cognitivi (macheta manualului explicită, simboluri pentru diferite elemente de conținut, alte elemente grafice, culori, marcaje utilizate unitar pe tot parcursul manualului etc.).
2. Formarea/dezvoltarea și valorificarea competențelor din programa școlară, prin formularea în limbaj accesibil elevilor a competențelor din programa școlară, prin explicații sintetice referitoare la scopul cu care sunt abordate conținuturile (pentru fiecare capitol).
3. Utilizarea metodelor/tehnicilor/strategiilor activ-participative, care să promoveze comportamentul prosocial, colaborarea și comunicarea cu colegii, respectul alterității, solidaritatea etc. (jocuri, întreceri, lucru pe grupe/perechi, proiecte în comun pe teme de educație religioasă, activități practice etc.).

CRITERIUL IV: Contribuția la optimizarea procesului de predare-învățare-evaluare

1. Prezentarea echilibrată a unor teme recapitulative/de sinteză, în acord cu unitatea logică a conținutului (teme de sinteză la final de capitole/lecții), care:
 - să promoveze mesaje pozitive;
 - să motiveze elevul pentru învățare.
2. Corelarea conținutului disciplinei cu itemii/testele de evaluare și asigurarea caracterului aplicativ al metodelor complementare de evaluare, prin:

- diversitatea metodelor de evaluare (evaluare scrisă, evaluarea orală etc.);
- diversitatea itemilor de evaluare pentru niveluri variate de performanță (reproducerea de informații, recunoașterea diferitelor elemente, realizarea de analize asupra unor informații, formularea de puncte proprii de vedere asupra unor aspecte, evaluarea unor situații de viață etc.);
- utilizarea de metode alternative de evaluare, care să ofere feed-back elevilor cu privire la aspectele atitudinal-comportamentale în diferite situații de viață.

3. Gradul de utilizare a achizițiilor anterioare și noi, în diferite contexte, prin:

- aplicații care să valorifice experiențele de viață și de cunoaștere a elevilor, din școală, din familie, din Biserică, din societate;
- aplicații care să valorifice ceea ce elevul a învățat anterior la religie sau la alte discipline de studiu.

CRITERIUL V: Calitatea și accesibilitatea limbajului

1. Corectitudinea și coerența lingvistică, respectarea normelor de exprimare academică/de referință în vederea formării competențelor de comunicare, de dezvoltare a limbajului de specialitate în contexte noi, prin:

- corectitudinea limbajului din punct de vedere teologic;
- adecvarea limbajului la particularitățile de vârstă;
- prezentarea echilibrată a termenilor noi/lecție (2-5 termeni noi/lecție, cu explicații clare și adecvate nivelului de dezvoltare a elevilor);
- exprimarea sarcinilor de lucru/de învățare/de evaluare în limbaj clar, lipsit de ambiguități, prietenos și motivant pentru învățare.

2. Utilizarea adecvată a informațiilor/termenilor/conceptelor în conținuturi, prin:

- exprimarea în propoziții și enunțuri clare, fără aspecte ambigue;
- utilizarea consecventă a semnificațiilor informațiilor/termenilor/conceptelor;
- importanța sarcinilor de învățare în care elevul este pus să utilizeze termenii noi, pentru a nu încuraja doar reproducerea acestora.

3. Relevanța titlurilor/subtitlurilor în cadrul proiectului de manual școlar, prin:

- formularea titlurilor în acord cu prevederile programei școlare;
- utilizarea de subtitluri simple și relevante, care să orienteze lectura și să evidențieze ideile centrale ale textului.

CRITERIUL VI: Calitatea tehnoredactării și facilitatea utilizării variantei digitale a proiectului de manual școlar

1. Calitatea tehnoredactării și aspectele estetice ale proiectului de manual școlar.

2. Calitatea tehnică a elementelor multimedia.

3. Aspectul atractiv și adecvat nivelului de vârstă/de dezvoltare a elevilor și specificului disciplinei/modulului de pregătire, prin:

- calitatea și claritatea imaginilor, fără utilizarea de culori stridente;
- delimitarea clară: spațiu imagine/spațiu text;
- importanța spațiului liber (alb), care să ajute la focalizarea pe text/imagine;
- utilizarea unei iconografii (imagistici) care să se încadreze în frumosul autentic, care să respingă produsele kitsch;
- utilizarea unor tipuri variate de imagini: desene, fotografii, reproduceri, alte reprezentări grafice;
 - o fotografii: clare, adecvate textului, relevante și pentru viața de zi cu zi;
 - o desene: diferite tehnici, să nu aibă caracter caricatural; este dezirabilă valorificarea unor desene făcute de copii;
 - o reproduceri după icoane care respectă morfologiile din erminie (Erminia lui Dionisie din Furna); nu sunt dezirabile reprezentări realiste;
 - o reproduceri după alte picturi celebre, cu relevanță din punct de vedere al educației religioase;
 - o alte reprezentări grafice (hărți, scheme etc.): claritate, lizibilitate.

Notă: nu este dezirabilă utilizarea de imagini grafice elaborate pe calculator.

Notă: toate imaginile trebuie să respecte legea drepturilor de autor.

Notă: criteriile referitoare la icoane se aplică la cultele care au icoane.

CRITERIUL VII: Stilul, unitatea proiectului de manual școlar și calitatea pedagogică a activităților multimedia de învățare interactivă

1. Elaborarea proiectului de manual școlar într-o concepție unitară, care să stimuleze dezvoltarea de valori și atitudini în contexte firești, integrative, naturale, adaptate vârstei, prin:
 - respectarea unității de stil (text, imagine) la nivelul întregului manual;
 - alternarea consecventă a imaginilor cu textul, astfel încât să creeze echilibru vizual, ca suport care facilitează învățarea;
 - promovarea valorilor și atitudinilor religioase, prin imagini și coloană sonoră care să fie corelate cu conținuturile religioase și să nu fie agresive.

Exemple: să nu fie reproduse alăturat imagini care au stiluri și valori estetice diferite; să nu fie alăturate în format colaj tipuri foarte diferite de imagini (reproduceri, desene); să nu fie alăturate reproduceri de icoane foarte diferite ca stil și tehnică etc.

Notă: criteriile referitoare la icoane se aplică la cultele care au icoane.

2. Menționarea competențelor și a finalităților practice grupate pe domenii/teme, precum și prezența cuprinsului.

3. Forma atractivă de prezentare a textului, a imaginilor și a elementelor multimedia.

Notă: Manualele nu vor avea un caracter denigrator în relație cu o altă biserică și nu vor promova ostilitatea pe criterii religioase.

Notă: Pentru Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea, Biblia este sursa de autoritate pentru conținutul manualelor.

DIRECTOR

Silviu Cristian MIRESCU